

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Visuomenės burnos sveikata 6 kreditai (160 val.)	Medicina (B 06) Odontologija (B 07)	Medicinos	Odontologijos Institutas
Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius	Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius
Paskaitos	-	Seminarai	0,5 kredito (13 val.)
Konsultacijos	0,5 kredito (13 val.)	Individualus darbas	4 kreditai (134 val.)

Dalyko anotacija:

Tikslas: suteikti išsamų supratimą apie visuomenės burnos sveikatą ir jos taikymą burnos ligų prevencijai ir gydymui; suteikti galimybę suprasti visuomenės burnos sveikatos koncepciją, išmokyti taikyti pagrindinius pirminės sveikatos priežiūros principus, taikyti epidemiologijos, statistikos ir socialinių mokslų teoriją ir praktiką visuomenės burnos sveikatoje, suprasti burnos sveikatos skatinimo intervencijų ir burnos sveikatos priežiūros sistemos planavimo ir vertinimo principus bei praktiką.

Tematika. Visuomenės burnos sveikatos pagrindai. Įžanga į socialinį ir istorinį visuomenės burnos sveikatą kontekstą ir įrodymais pagrįstą odontologiją. Burnos sveikatos programų populiacijai planavimas: visuomenės sveikatos principai ir praktika, visuomenės bendrosios sveikatos ir burnos sveikatos ryšys. Sveikatos mokymo (programų) organizavimo ir vykdymo principai. Požiūris į pirminę sveikatos priežiūrą. Burnos sveikatos priežiūros paslaugų teikimas ir jo finansavimas, šių paslaugų prieinamumo problemos. Nelygybė burnos priežiūroje - socialinis burnos priežiūros kontekstas. Burnos sveikatos poreikių įvertinimas. Moksliskai pagrįstų duomenų įvertinimas. Programų vadyba.

Burnos epidemiologijos principai ir metodai: matavimo technikos, rizikos faktorių identifikacija, ligos paplitimas populiacijoje. Odontologinių duomenų rinkimas, analizė, interpretacija ir rezultatų pateikimas. Statistikos, susijusios su visuomenės burnos sveikatos studijų projektavimu ir analize, problemos. Burnos ligų ir sutrikimų visuomenės sveikatos aspektai: dantų ėduonies, periodonto ligų, burnos vėžio, dantų traumų, emalio raidos defektų, dentofacialiniai pažeidimai, dantų nusidėvėjimas. Burnos priežiūros tendencijos. Individualios ir visuomeninės profilaktikos priemonės, jų parinkimas.

Burnos sveikatos skatinimo principai. Teorija pagrįstas požiūris į burnos sveikatos švietimo programų planavimą, vykdymą ir vertinimą, finansavimas ir teisiniai aspektai. Burnos sveikatos skatinimo praktiniai aspektai. Dantų ėduonies profilaktikos visuomeninės strategijos. Burnos sveikatos priežiūros mokymas. Mityba, dietos gairės ir maisto politika. Vandens fluoravimas ir kitos fluoro naudojimo programos. Vagelių ir įdubų silantai. Burnos higiena. Cheminių preparatų naudojimas.

Burnos sveikatos priežiūros tiekimo organizavimo principai ir modeliai. Burnos sveikatos priežiūros modeliai įvairiose šalyse. Sveikatos ekonomikos principai ir praktika.

Rekomenduojama literatūra:

1. J., Nunn J.H., Steele J.G. Oxford University Press, 2003.

2. Evidence-based dentistry for effective practice. Clarkson J. Martin Dunitz, 2003.
3. Community Oral Health. Pine C., Harris R., editors; 2nd ed. Quintessence Publishing Co. Ltd. 2007.
4. Prevention in Clinical Oral Health Care. Cappelli D.P, Mobley C.C., editors. Mosby Elsevier, St.Louis, USA. 2008.
5. Dental caries: The disease and it's clinical management. Fejerskov O., Kidd E. Oxford: Blackwell Munsgaard, 2008.

Konsultuojantys dėstytojai ir jų publikacijos:	
1.	<u>Vilma Brukienė (doc. dr.):</u>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Holbrook WP, Brodin P, Balčiūnienė I, Brukienė V, Bucur MV, Corbet E et al. Balancing the role of the dental school in teaching, research and patient care: including care for underserved areas. European Journal of Dental Education 2008; 12 (suppl.1): 162-166. 2. Aleksejūnienė J., Brukienė V. An assessment of dental treatment need: an overview of available methods and suggestions for a new, comparative summative index. Journal of Public Health Dentistry. 2009;69:24-28. 3. Brukienė V., Aleksejūnienė V. An overview of oral health promotion in adolescents. International Journal of Paediatric Dentistry. 2009;19:163-171. 4. Aleksejūnienė J., Holst D., Brukienė, V. Dental Caries Risk Studies Revisited: Causal Approaches Needed for Future Inquiries. International Journal of Environmental Research and Public Health. 2009;6: 2992-3009. 5. Saldūnaitė K., Pūrienė A., Milčiuvienė S., Brukienė V., Kutkauskienė J. 7–12 metų Lietuvos moksleivių krūminių dantų ėduonies profilaktikos programos analizė. Medicina 2009; 45 (11): 887-895. 6. Aleksejuniene J., Brondani M.A., Pattanaporn K., Brukiene V. Best practices for dental sealants in community service-learning. Journal of Dental Education 2010; 74: 951-960. 7. Brukienė, Vilma, Aleksejūnienė, Jolanta, Gairionytė, Agnė, Salivary factors and dental plaque levels in relation to the general health of elderly residents in a long-term care facility: a pilot study. Special Care in Dentistry. 2011, Vol. 31, no. 1. ISSN 0275-1879 p. 27-32. Prieiga per internetą 8. Aleksejūnienė, Jolanta, Brukienė, Vilma, Oral hygiene education in adolescence based on the Precaution Adoption Process Model. Community Dental Health. 2012, Vol. 29, iss. 3. ISSN 0265-539X p. 248-251. 9. Aleksejūnienė, Jolanta, Brukienė, Vilma, Parenting Style, Locus of Control, and Oral Hygiene in Adolescents. Medicina. 2012, t. 48, nr. 2. ISSN 1010-660X p. 102-108. Prieiga per internetą 10. Brukienė, Vilma, Aleksejūnienė, Jolanta, Is the authoritative parenting model effective in changing oral hygiene behavior in adolescents? Health Education Research. 2012, Vol. 27, no. 6. ISSN 0268-1153 p. 1081-1090. Prieiga per internet. 11. Aleksejuniene J., Brukiene V. Oral hygiene education in adolescence based on the Precaution Adoption Process Model. Community Dent Health 2012; 29 (3):248-251. 12. Zaliuniene R, Aleksejuniene J, Peciuliene V, Brukiene V. Dental health and disease in patients with haemophilia--a case-control study. Haemophilia 2014; 20 (3):e194-198. 13. Zaliuniene R, Aleksejuniene J, Brukiene V, Peciuliene V. Do hemophiliacs have a higher risk for dental caries than the general population? Medicina 2015;51:46-56. 14. Aleksejūnienė J, Brukienė V, Džiaugytė L, Pečiulienė V, Bendinskaitė R. A

	<p>theory-guided school-based intervention in order to improve adolescents' oral self-care: a cluster randomized trial. <i>Int J Paediatr Dent</i> 2015 Apr 16. doi: 10.1111/ipd.12164. [Epub ahead of print].</p> <p>15. Džiaugytė L, Aleksejūnienė J, Brukienė V, Pečiulienė V. Self-efficacy theory-based intervention in adolescents: a cluster randomized trial focusing on oral self-care practice and oral self-care skills. <i>Int J Paediatr Dent</i> 2016 Jan 13 doi: 10.1111/ipd.12223. [Epub ahead of print]</p>
<p>2.</p>	<p><u>Alina Pūrienė (prof. dr. HP):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Holbrook W P, Brodin P, Balciuniene I, Brukiene V, Bucur MV, Corbet E, Dillenberg J, Djukanovic Dr, Ekanayake K, Eriksen H, Fisher J, Goffin G, Hull P, Kumchai Th, Lumley Ph, Lund J, Mathur V, Novaes Jr A, Pūriene A, Roger-Leroi V, Saito I, Turner S, Mabelya L. Balancing the role of the dental school in teaching, research and patient care; including care for underserved areas // <i>European Journal of Dental Education</i>. 2008, Vol.12 (Suppl. 1), 161-166 p. (ISI Web of Science). 2. Pūrienė A, Aleksejūnienė J, Petrauskienė J, Balčiūnienė I, Janulytė V. Self-perceived Mental Health and Job Satisfaction among Lithuanian Dentists // <i>Industrial Health</i>. 2008, 46(3), p. 247-252. (ISI Web of Science). 3. Pūrienė A, Aleksejūnienė J, Petrauskienė J, Balčiūnienė I, Janulytė V. Self-reported occupational health issues among Lithuanian dentists // <i>Industrial Health</i>. 2008, 46(4), p. 369-374. (ISI Web of Science). 4. Pūrienė A, Petrauskienė J, Balčiūnienė I, Janulytė V, Kutkauskienė J, Musteikytė M. Privati ar valstybinė odontologinė gydymo įstaiga? Lietuvos pacientų nuomonė ir patirtis // <i>Medicina</i>. 2008, 44 (10), p. 805-811. (ISI Web of Science). 5. Saldūnaitė K, Pūrienė A, Milčiuvienė S, Brukienė V, Kutkauskienė J. Analysis of dental caries prevention program in 7–12-year-old Lithuanian schoolchildren // <i>Medicina</i>. 2009; 45 (11), p. 887-895. (ISI Web of Science). 6. Janulytė V, Pūrienė A, Petrauskienė J, Pečiulienė V, Benzian H. International migration of Lithuanian oral health professionals: a survey of graduates. // <i>International dental journal</i>. 2011, 61, p. 224-230. 7. Pūrienė A, Aleksejūnienė J, Petrauskienė J, Balčiūnienė I, Janulytė V. Occupational effects on a dentist's family wellbeing // <i>Medicina (Kaunas)</i> 2011; 47 (7): 399-404. (ISI Web of Science). 8. Pūrienė A, Balčiūnienė I, Kubilius R, Grinvalde I, Leibur E, Drobnys P. "Reliable dentist's personality attributes. Are they important? – Baltic dental students' opinion" // <i>Medicina</i>. 2010 (ISI Web of Science) (Accepted for publication). 9. Seselgyte R, Tran V. Nho, Bite U., Pūriene A, Clay R. P. The Effect of Surgery Time on Head and Neck Reconstruction // <i>Plastic and Reconstructive Surgery</i> 2012 (ISI Web of Science) (priduota spaudai). 10. Rita Trumpaite-Vanagiene, Virginija Bukelskiene, Jolanta Aleksejuniene, Alina Pūriene, Daiva Baltriukiene, Vygandas Rutkunas. Cytotoxicity of commonly used luting cements – an in vitro study. <i>Dent Mater</i> (ISI Web of Science) (priduota spaudai).
	<p>Vilniaus universiteto Medicinos, Odontologijos ir Visuomenės sveikatos krypties mokslų doktorantūros komitetų ir Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mokslo komiteto teikimu patvirtinta Medicinos fakulteto Taryboje 2016-10-18 d. protokolo Nr. (1.1.)-150000-TP-7(618).</p>
	<p>Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Dekanas prof. dr. (HP) Algirdas Utkus:</p>